

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. September 2020.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Ett nyhetsbrev skickas en gång/veckan till prenumeranter. Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbrev på: <https://ki.se/lime/etik-i-praktiken> Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Se fler nyheter på Smer BIOETIKNYTT: <http://www.smer.se/>

Vecka 39

Lagradsremiss för att förbättra regelverket för organdonation.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/09/forslag-pa-nya-regler-kring-organdonation/>

Delegation för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården utsedd.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/09/delegation-for-okad-tillganglighet-i-halso--och-sjukvarden-utsedd/>

Fram till 7 oktober finns fortfarande möjlighet att nominera en person eller organisation till Smers etikpris som delas ut i december.

Länk till mer info: <https://smer.se/2020/05/26/foresla-vem-som-ska-fa-smers-etikpris-2020/>

Ingemar Engström Etikpristagarseminarium *Medikalisering – när livet blir en sjukdom*. Hålls som webinarium den 22 oktober 9.00-12.00. Länk till mer info, program och anmälan:

<https://smer.se/calendar/etikpristagarens-seminarium-2020-medikalisering/>

Valdemar Erling har skickat en inbjudan till den femte workshopen i Narrativ medicin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset - medicinkliniken Mölndal, den 22-23 Januari 2021. Länk till program och anmälan: <http://narrativmedicin.se/5e-workshopen-i-narrativ-medicin-22-23-januari-2021/>

Människor och tro. Sveriges Radio. *Dödshjälp i Sverige – en rättighet eller ett etiskt och mänskligt dilemma?*
<https://sverigesradio.se/avsnitt/1564090>

OHLR i tid och otid. En krönika av Bengt von Zur-Mühlen. <https://www.sjukhuslakaren.se/kronika/0h1r-i-tid-och-otid/>

Överbelastning på akutmottagningar kopplad till ökad dödlighet.
<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/nya-ron/2020/09/overbelastning-pa-akutmottagningar-kopplad-till-okad-dodlighet/>

Gustafsson AW, Hommerberg C, Sandgren A. *Coping by metaphors: the versatile function of metaphors in blogs about living with advanced cancer.* Medical Humanities 2020;46:267-277. <https://mh.bmj.com/content/46/3/267>

The Nuffield Council on Bioethics. *Recognising the human rights of people with dementia.* By Katharine Wright.
<https://www.nuffieldbioethics.org/blog/recognising-the-human-rights-of-people-with-dementia>

Dying patients want honesty from their doctors.
<https://scopeblog.stanford.edu/2020/09/21/dying-patients-want-honesty-from-their-doctors-expert-says/>

Arnold H. Levinson et al. (2020). *Duties When an Anonymous Student Health Survey Finds a Hot Spot of Suicidality.* The American Journal of Bioethics, 20:10, 50-60. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1806374>

Cascio, M.A., Weiss, J.A. and Racine, E. (2020), *Person-Oriented Research Ethics to Address the Needs of Participants on the Autism Spectrum.* Ethics & Human Research. 42: 2-16. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/eahr.500064>

Women and suicide: the dangers of social isolation. Claire Warrington University of Brighton.

<https://theconversation.com/women-and-suicide-the-dangers-of-social-isolation-145878>

Liza-Marie Johnson, Devan M. Duenas & Benjamin S. Wilfond (2020). *Click Here to Complete This Survey: Online Research, Adolescents, and Parental Consent.* The American Journal of Bioethics, 20:10, 82-83.

<https://www.tandfonline.com/action/showCitFormats?doi=10.1080%2F15265161.2020.1806381>

Helgesson G, Bülow W, Eriksson S, et al. *Should the deceased be listed as authors?* Journal of Medical Ethics 2019;45:331-338.

<https://jme.bmj.com/content/45/5/331>

Vecka 38

I dunklet på den palliativa avdelningen summeras ett yrkesliv. Av Nina Cavalli-Björkman, överläkare, specialist i onkologi, Uppsala.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/09/i-dunklet-pa-den-palliativa-avdelningen-summeras-ett-yrkesliv/>

Man med misstänkt covid nekades ambulans. En ambulanssjuksköterska kritiseras av Inspektionen för vård och omsorg.

<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/man-med-misstankt-covid-nekades-ambulans/>

En app ska minska behovet av att söva barn inför MR-undersökning. [https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/hans-](https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/hans-app-ska-minska-behovet-av-att-sova-barn/)

[app-ska-minska-behovet-av-att-sova-barn/](https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/hans-app-ska-minska-behovet-av-att-sova-barn/)

Här kan du ta del av remissvaren som kommit in angående SOU 2020:15. *Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården –*

lärdomar från exemplet NKS. Sista datum för att lämna svar var 11/9. <https://www.regeringen.se/remisser/2020/05/strukturforandring-och-investering-i-halso--och-sjukvarden---lardomar-fran-exemplet-nks-sou-2020-15/>

SOU 2020:54 *En långsiktigt hållbar migrationspolitik.*

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/09/sou-202054/>

Läs mer: *Kommer migrationslagstiftningen att överensstamma med medicinsk etik?* <https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2020/kommer-migrationslagstiftningen-att-overensstamma-med-medicinsk-etik/>

Socialstyrelsen. Plan med förslag på insatser för att stödja regionernas hantering av uppdämda vårdbehov orsakade av covid-19. <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/sa-vill-socialstyrelsen-stotta-regionernas-hantering-av-uppdamda-vardbehov/>

Läs mer: Nytt stöd för prioritering när vårdskuld ska betas av. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/09/nytt-stod-for-prioritering-nar-vardskuld-ska-betas-av/>

Don't torment me with hope. Alexandra Filby. BMJ 2020;370:m3016. <https://www.bmj.com/content/370/bmj.m3016>

Anorexia patient should not be force-fed, says UK judge. By Michael Cook. <https://www.bioedge.org/bioethics/anorexia-patient-should-not-be-force-fed-says-uk-judge/13549>

Burnout in healthcare staff is common -- and can make empathising with patients difficult. By Damien Ridge. University of Westminster. <https://theconversation.com/burnout-in-healthcare-staff-is-common-and-can-make-empathising-with-patients-difficult-145862>

Oxford University. Inaugural director and academic team appointed to new Institute for Ethics in AI. <https://www.ox.ac.uk/news/2020-09-11-inaugural-director-and-academic-team-appointed-new-institute-ethics-ai>

Vecka 37

"Vem är jag att släcka hoppet och förklara det uppenbara – att ingen bot finns?". En krönika av Cecilia Billkvist, överläkare, kirurgkliniken, Capio S:t Görans sjukhus. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/09/vem-ar-jag-att-slacka-hoppet-och-forklara-det-uppenbara-att-ingen-bot-finns/>

Intyg för assisterat döende i Schweiz väcker svåra frågor. Av Niklas Juth, Titti Mattsson och Niels Lynöe.

<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/etik-och-lakarroll/2020/09/intyg-for-assisterat-doende-i-schweiz-vacker-svara-fragor/>

Malin Sundström. *Existentiell ensamhet hos sköra äldre personer - Vårdpersonals och volontärers erfarenheter och behov av stöd*. 2020. Doktorsavhandling. Malmö Universitet. <http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1404255/FULLTEXT01.pdf>

Prata med medborgare på medborgares vis, kommuner. Av Nils Karlsson, filosof. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/prata-med-medborgare-pa-medborgares-vis-kommuner-33397>

Algoritmer i beslutsstöd ska vara öppet tillgängliga för granskning. En debattartikel av Mikael Hoffmann och Lars L Gustafsson. <https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/09/ta-fram-en-langsiktig-nationell-plan-for-digitala-kunskapsdatabaser/>

Rasismen i sjukvården skördar liv. Av Jona Elings Knutsson specialistläkare och författare. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/rasismen-i-sjukvarden-skordar-liv-33421>

Utförsäkrade patienter läggs in på psykiatriska slutenvårdsavdelningar. Av Fanny Nilsson AT-läkare. <https://www.dagensarena.se/opinion/laga-och-lak-forsakringskassan/>

Etik vid en pandemi. Torsten Mossberg, ordförande etik- och ansvarsrådet. <https://lakartidningen.se/opinion/signerat/2020/09/etik-vid-en-pandemi/>

Heritable human genome editing: the National Academies/Royal Society report. <https://www.nuffieldbioethics.org/blog/heritable-human-genome-editing-the-national-academies-royal-society-report>

Video. *Ethics Talk: Equitable Allocation of SARS-CoV-2 Vaccine*. An interview with Ruth Faden professor of biomedical ethics at the Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics. <https://journalofethics.ama-assn.org/videocast/ethics-talk-equitable-allocation-sars-cov-2-vaccine>

Beyond the pandemic: find better ways to talk about death. By *Dr Laura Davies*. *University of Cambridge*.
https://www.cam.ac.uk/stories/BeyondThePandemic_agooddeath

Rethinking Ethical Categories in the Age of Technology - The Hastings Center.
<https://www.thehastingscenter.org/centerreports/rethinking-ethical-categories-in-the-age-of-technology/>

Ethical Imperatives to Overcome Stigma Against People With Substance Use Disorders. VADM Jerome M. Adams, MD, MPH and Nora D. Volkow, MD. *AMA J Ethics*. 2020;22(8):E702-708. doi: 10.1001/amajethics.2020.702. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/ethical-imperatives-overcome-stigma-against-people-substance-use-disorders/2020-08>

Vecka 36

Vad är en människa? Välkomna till den första filmfestivalen med Narrativ medicin i fokus. Dagarna ges som en kurs och vänder sig till dig som är intresserad av vårdens berättelser. Tid: 5 – 6 Nov 2020.

<https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/viewEvents/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55?opendocument&preview=1>

[https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55/\\$file/Filmfestival%20-%20Narrativ%20medicin.pdf](https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55/$file/Filmfestival%20-%20Narrativ%20medicin.pdf)

Ivos kritik för allvarlig bristande vård på korttidsboende. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/augusti/allvarlig-kritik-for-bristande-var-d-pa-korttidsboende/>

En tragisk patienthändelse i Göteborg gör nu att Sahlgrenska universitetssjukhuset efterlyser utökade möjligheter att identifiera patienter som saknar identitetshandlingar. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/09/02/sahlgrenska-vill-kunna-ta-fingeravtryck-pa-patienter/>

Linus Källgård AT-läkare skriver om Maj-Lis som bestämt sig för att träffa sin Sigvard på äldreboendet.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/09/04/coronakortet-haller-inte-alltid/>

Läkarassisterat döende är en fråga om frihet och självbestämmande och borde tillåtas i Sverige. Det menar läkaren Elisabet Abelin-Norell, som själv planerar att avsluta sitt liv i Schweiz i nästa vecka. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/09/svensk-lakare-jag-vill-fa-hjalp-att-do-i-lugn-och-ro/>

Pettersson, M., Hedström, M. & Höglund, A.T. *The ethics of DNR-decisions in oncology and hematology care: a qualitative study.* BMC Med Ethics 21, 66 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12910-020-00508-z>
<https://bmcomedethics.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12910-020-00508-z>

Marmstål Hammar L. et al. Being Treated With Respect and Dignity? – Perceptions of Home Care Service Among Persons With Dementia. [https://www.jamda.com/article/S1525-8610\(20\)30591-0/fulltext](https://www.jamda.com/article/S1525-8610(20)30591-0/fulltext)

Bülow, W., Godskesen, T. E., Helgesson, G., Eriksson, S. *Why unethical papers should be retracted.* Journal of Medical Ethics, Published Online First: 13 August 2020. doi: 10.1136/medethics-2020-106140.
<https://jme.bmj.com/content/early/2020/08/13/medethics-2020-106140>

Only one in ten medical treatments are backed by *high-quality* evidence. <https://theconversation.com/only-one-in-ten-medical-treatments-are-backed-by-high-quality-evidence-145224>

”I don’t want my friends to know” – young people on growing up with Crohn’s or colitis.

<https://theconversation.com/i-dont-want-my-friends-to-know-young-people-on-growing-up-with-crohns-or-colitis-143639>

Kelly MP. Is It Justifiable to Make Self-Determination Illusory to Motivate a Specific Health Outcome? AMA J Ethics.

2020;22(9):E767-772. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/it-justifiable-make-self-determination-illusory-motivate-specific-health-outcome/2020-09>

Mangino D. Danis M. Sharing Ethics Consultation Notes With Patients Through Online Portals. *AMA J Ethics*. 2020;22(9):E784-791. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/sharing-ethics-consultation-notes-patients-through-online-portals/2020-09>

Ethics Talk: Nudges, Pushes, and the Ethical Challenge of Behavioral Architecture. <https://journalofethics.ama-assn.org/podcast/ethics-talk-nudges-pushes-and-ethical-challenge-behavioral-architecture>

Richardson S. How Should Clinicians' Performance Be Assessed When Health Care Organizations Implement Behavioral Architecture That Generates Negative Consequences? *AMA J Ethics*. 2020;22(9):E760-766. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/how-should-clinicians-performance-be-assessed-when-health-care-organizations-implement-behavioral/2020-09>